NIEUWSBRIEF

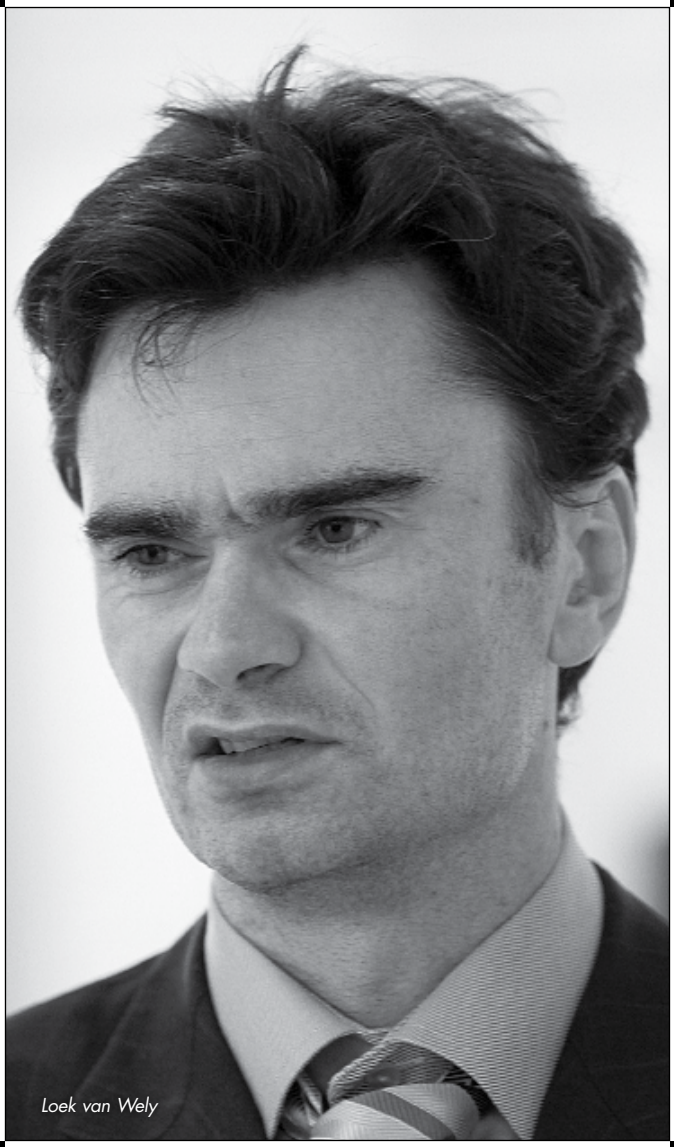

Loek van Wely

nummer 82

april 2013

Geopend:
dinsdag tot en met
vrijdag en de
eerste zaterdag
van de maand van
12.00–16.00 uur

MAX EUWE CENTRUM

Max Euweplein 30A · 1017 MB Amsterdam
020-625 7017 euwemec@xs4all.nl www.maxeuwe.nl
Postbus 11513 · 1001 GM Amsterdam

BESTUUR EN MEDEWERKERS

BESTUUR

E. Smaling, voorzitter
C. Visser, vice-voorzitter
F. Jacobs, secretaris
A. Riemens, penningmeester
J. van den Berg, algemeen lid
D. Brouwer, algemeen lid
M. Stam, algemeen lid
G. Valk, algemeen lid

Algemeen adviseur: H. Ree
Adviseur topschaak: J. Timman
Adviseur public relations: H. Böhm
Adviseur wetenschap: H. van den Herik

MEDEWERKERS

Bibliothecaris: E. Straat
Conservator: L. Zevedei
Donateuradministrateur: R. Nep
Eindredactie nieuwsbrief: G. Visser
Financieel administrateur: A. Bezemer
Foto's: medewerkers MEC, archief MEC, C. Royo Rodrigues, B. Beekhuizen
Manager en redacteur nieuwsbrief: E. Sibbing
Tekeningen: R. van der Linden
Vrijwilligers: W. Colenbrander, R. Freer, R. Hillebrandt, C. Koster, R. Kotmans en C. ten Woude
Webmaster: B. van den Berg

Foto voorkant: *Loek van Wely* gaf onlangs training in het MEC en heeft in deze Nieuwsbrief een stukje voor Cor van Wijgerden geschreven. Op zaterdag 6 juli zal hij meewerken aan het 20e Pleinfestival van het MEC. (foto: Bas Beekhuizen)

EUWE-RING VOOR COR VAN WIJGERDEN

Op woensdag 19 december 2012 heeft Genna Sosonko in Groningen de Euwe-ring doorgegeven aan Cor van Wijgerden. Een uitstekende keuze, zeker als we de doelstelling van de ring (*"grote verdiensten voor het schaken in het algemeen en het jeugdschaak in het bijzonder"*) in ogenschouw nemen. Van Wijgerden schaart zich in een illuster rijtje:

Max Euwe	(1977)
Hans Bouwmeester	(1983)
Jan Timman	(1991)
Hans Böhm	(1996)
Hans Ree	(2001)
Genna Sosonko	(2007)
Cor van Wijgerden	(2012)

Cor ontvangt de Euwe-ring van Genna. (foto: C.Royo Rodrigues)

Een goede reden om Cor enkele vragen te stellen.

Heb je veel reacties gekregen op jouw uitverkiezing?

Genoeg in ieder geval. Opvallend vond ik dat een groep schakers helemaal niet op de hoogte is van wat er omgaat in de schaakwereld. Een enkeling ontdekte pas in februari dat ik de Euwe-ring had gekregen. Toevallig gehoord. De leukste reacties zijn natuurlijk die in de Nieuwsbrief van het Max Euwe Centrum. Op de avond van de uitreiking van de ring kreeg ik het eerste nummer aangeboden. Tijdens de terugreis, maar pas op het traject Zwolle-Coevorden ben ik begonnen met lezen. Tussen Groningen en Zwolle was ik in het gezelschap van twee bestuursleden van de KNSB en de talentcoach en leek mij lezen ongepast. De stukjes van oud-leerlingen waren een aangename verrassing. Zulke herinneringen en waardering lees je meestal pas als iemand overleden is. Het is prettig dat ik dat als levende mag meemaken.

Frappante zaken in die stukjes?

Ontelbare bijna. Leuke herinneringen waarvan ik me niet meer bewust was. Grappig is dat enkele 'eigenschappen' vaker terugkomen: streng, humor, betrokken, lenig, harde werker. Li Riemersma vat het wat mij betreft in de extra nieuwsbrief op de manier samen zoals ik het ook bedoelde: "Wat mij betreft wist hij altijd een prettige balans te vinden tussen serieusheid en ontspanning, tussen striktheid en jovialiteit, tussen principes en realisme". Helaas is

Li Riemersma snelschakend tijdens het Pleinfestival van 1998.

het vinden van de juiste balans een kwestie van uitproberen waardoor je weleens een stukje te ver doorschiet. Ongetwijfeld was ik op bepaalde momenten te streng. Anderzijds, de trainingskampen waren om iets te leren en niet om lol te trappen. De trainingssessies waren lang dus er moest op tijd geslapen worden. Van de werkweken in mijn lagere schoolperiode als leerkracht en uit mijn eigen jeugd wist ik dat het uitspreken van het bevel "Nu slapen" onvoldoende is. De fysieke sprongoefeningen stammen ook uit de tijd dat ik onderwijzer was. Ik gaf les op een zwak-sociale school en had 36 leerlingen. Op een dergelijke school is gym belangrijker dan rekenen. De meester die in vier slagen tot het plafond in de touwen kan klimmen dwingt respect af bij het lastige deel van de leerlingen. Oefeningen tijdens de gymles als over de kast springen zijn dan minder geschikt, er is maar één kast. Vrijwel iedereen is bezig als zes kinderen naast elkaar op allerlei manieren van de ene naar de andere kant over de lengte van de gymzaal bewegen. Slechts een enkele oefening heeft het trainingskamp en Schiphol (met twee benen trapje springen tijdens het wachten op de bagage) gehaald. Het als een kikker voortbewegen, kruiwagen spelen, bokje springen e.d. zijn de schakers bespaard gebleven.
Jeroen van de Berg overdrijft natuurlijk sterk als hij stelt: "Hij aarzelde niet en nam een enorme aanloop. Na een reuze sprint sprong hij tegen de muur en maakte hij tegen de verticale wand nog enkele ferme passen om tenslotte met een elegant hupje de hoog gelegen tribune te bereiken." Gewoon niet waar. Je hebt in zo'n geval slechts drie of vier stappen nodig om vaart te maken.

Een ding wil ik recht zetten. Jeroen Piket noemt potentiële kandidaten voor de Euwe-ring; Geurt Gijssen en twee mecenassen. De man uit Monaco waarvan iedereen wel zal hebben begrepen dat Joop van Oosterom bedoeld wordt, is wel degelijk voorgedragen voor de ring.
Ik was toevallig in Monaco toen er een brief kwam over de Euwe-ring. Mij werd gevraagd wat dat inhield. Er is toen een brief gestuurd met een afwijzing.

In je dankwoord gaf je aan dat het vak van schaaktrainer niet door iedereen als volwaardig wordt gezien, in tegenstelling tot bijvoorbeeld een voetbaltrainer. Wat is daar volgens jou de reden van en heb je daar voorbeelden van?
De uitstraling van schaken in Nederland ligt veel lager dan bij voetbal of andere sporten. Dat gegeven werkt door naar het trainerschap. Deels is de oorzaak natuurlijk dat je tot zeer hoge leeftijd kunt blijven schaken, bij andere sporten stopt de echte actieve loopbaan veel eerder en als je dan bij de sport betrokken wilt blijven is de stap naar trainer sneller gemaakt. Een tweede oorzaak is dat we bij het schaken geen trainingscultuur kennen bij de clubs. Ik heb in mijn leven in clubverband gevoetbald, gevolleybald, gebadmintond en niet te vergeten ook geschaakt. Bij de drie fysieke sporten is er een aparte trainingsavond of - dag. Alleen bij de schaakclub is er geen aparte trainingsavond, in het gunstigste geval trainingen voor de liefhebbers. Bij de jeugdclubs is het veel beter, al wordt er bij te veel jeugdclubs alleen maar gespeeld. Voorbeeld: de moeite die het kost om de kadercursussen vol te krijgen. Elke keer stelt de KNSB de doelstellingen van het aantal trainers dat opgeleid gaat worden naar beneden bij. Overigens lijkt er op dit moment een opleving te zijn. Ik zie weer meer trainerscursussen gegeven worden. Dieptepunt vond ik 2011. Er startte dat jaar bij de bond niet één trainerscursus, wel bij het project *De Schaakkaravaan* van het Max Euwe Centrum. Vreemd voor een onderdeel dat tot speerpunt verheven is.

Wat is de kracht van de Stappenmethode?
Misschien ben ik niet de juiste man om die vraag te beantwoorden. Daarbij is de lijst lang. Ik noem toch maar wat.
Hoe je leert schaken. De volgorde van de leerstof in Stap 1 is van Rob Brunia afkomstig. Hij begreep en wist uit ervaring hoe kinderen schaken en wat ze leuk vinden. De opbouw moet je daarop afstemmen en niet de regels van het schaken voorop stellen (de bedoeling is mat, dus daarmee begin je). Dat komt heel herkenbaar over.
De handleidingen. Om met de Stappenmethode schaken te geven hoef je niet direct zelf een sterk speler te zijn of een ervaren trainer te zijn (al is dat wel een pluspunt natuurlijk). Dat was van begin af aan ons uitgangspunt. Ik was als onderwijzer redelijk bekwaam in het geven van vrijwel alle vakken. Alleen mijn tekenlessen waren van een bedroevend niveau, ik kon en kan niet tekenen en het overbrengen van het weinige dat ik kon lukte niet. Later in het schooljaar kon ik rustig een tekenles overslaan. Geen leerling protesteerde: "Meester, er staat tekenen op het rooster." Ik heb minstens vier tekenmethodes aangeschaft, naast degene die op mijn school gebruikt werd. Het bleef niks. De handleiding voor schaken moest dus echt een hulp worden, ook voor hen die niet goed kunnen schaken of lesgeven en daardoor weinig zelfvertrouwen hebben. Ook voor hen die wel kunnen schaken en kunnen lesgeven is de handleiding vaak nog een openbaring.
Dat zijn twee punten. Dat lijkt me genoeg. Je hebt vast nog meer vragen.

Hoe loopt de methode in het buitenland?
Deze vraag kan er net mee door. Tijdens het forum in Groningen kreeg ik de impertinente vraag wanneer ik in de *Quote-500* zou komen. Daarnaast hoe de export liep. Ik heb toen maar wat exotische landen genoemd. Grappig (?) is dat Minze bij de Weg dat in Schaakmagazine aanhaalt. Hij geeft in dat artikel de KNSB te veel eer als hij schrijft dat de Stappenmethode op verzoek van de KNSB is ontwikkeld. Neen! De KNSB vroeg mij een vervanger voor het boek Juniorenschaak te schrijven. Rob Brunia wist mij heel snel te overtuigen dat er een methode vanaf het prille begin moest komen.

De vreemde talen lopen sinds 2003. Vooral uit Duitsland was al veel eerder het verzoek gekomen om de methode in het Duits te vertalen. Ik was nog niet helemaal tevreden over de Nederlandse versie en pas toen ik die bijgeschaafd had, zijn de vertalingen gekomen. Eerst Duits en al snel Engels en Frans. In Duitsland liep alles meteen op rolletjes. Ik kende Jürgen Daniel en hij wilde de boeken wel distribueren. Zwitserland komt de eer toe dat zij als eerste buitenlandse bond de Stappenmethode tot hun officiële methode hebben gemaakt. De lezingen die ik in Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk hield, hielpen enorm. Mond op mond reclame werkt misschien minder snel dan een advertentie, maar is uiteindelijk veel doeltreffender. In het Engelse en Franse taalgebied had ik niet direct hulp. Dankzij het internet verspreiden ook die talen zich meer en meer. Het fijne is dat de Engelse markt groot is. Twee Nederlanders, Victor Hendriks en David Koetsier, doen goed promotiewerk in respectievelijk Amerika en Australië. In maart verschijnen vijf nieuwe werkboeken in het Engels. Op één werkboek na is Duits en Engels dan gelijk aan de Nederlandse versie. Frans loopt nog 6 boeken achter, dat wordt later dit jaar rechtgezet.
Om je vraag te beantwoorden: Ik mag niet mopperen. Hooguit wordt alles wat te veel voor één man.

Zijn er nog nieuwe plannen voor de Stappenmethode?
Ja. Ik wil nog heel veel, het wensen- en to-do-lijstje is lang. Jammer is dat er onvermijdelijk dagelijks werk is (verzending – beantwoording van mails wereldwijd bijv.). Verder word ik wat ouder en daardoor zijn de dagen korter dan voorheen. Concreet: Erwin L'Ami en ik werken aan Stap 6 extra en hoger. Samen met Boris Friesen maak ik nog *Vooruitdenken Stap 4 en 5*. Met de ontwikkeling van *Chessity* (www.chessity.com) doe ik nieuwe ervaring op voor het maken van elektronisch materiaal (E-books e.d.). Een afrondend boek over de Stappenmethode met uiteenlopende onderwerpen staat ook nog op het programma. De inhoud staat me helder voor ogen, een pakkende titel helaas nog niet.

Erwin L'Ami werkt mee aan de Stappenmethode.

De schaakclubs vergrijzen en het ledental van de KNSB loopt terug. Wat zou er volgens jou moeten gebeuren om meer mensen aan het schaken te krijgen?
Mijn verhaal heb ik in de loop van de laatste 10-15 jaar meer dan eens gedaan. Mijn oplossing is niets bijzonders, je hoeft maar te kijken op welke verenigingen het goed gaat en vaststellen waarom dat zo is. De spil in het geheel is de jeugdleider/trainer (m/v) van de vereniging. Die persoon moet iets in zijn mars hebben: hij moet met kinderen om kunnen gaan, les kunnen geven, kunnen motiveren en nog wat andere open-deur-kwaliteiten. Je hebt dus goede trainers nodig en die moet je opleiden. De geslaagden moet je niet in het diepe gooien, maar verder begeleiden bij de verenigingen, zodat ze niet meteen het bijltje erbij neergooien. Je bent er als bond dus niet als er 20 geslaagden zijn. Van belang is hoeveel trainers er daadwerkelijk aan de slag gaan, hoeveel er na een jaar nog actief zijn en hoeveel na 5 jaar. En … niet te vergeten, kan die trainer de kinderen vasthouden.
Nu lijkt er een kentering ten goede, gaf ik al eerder aan. Dolf Meijer en Dharma Tjiam, die twee kan ik noemen omdat die min of meer regelmatig contact met me opnemen, zijn hard aan het werk en hopelijk zijn het er meer. In het verleden is er steeds weer veel op papier gezet en ik vind die meerjarenplannen prachtig maar woorden en daden zijn twee verschillende grootheden.
Nu boffen we met het schaken enorm. Kinderen vinden het een fantastisch spel, ook nog in deze tijd. De spelletjes op de computer hebben miljoenen kleuren maar voor schaken is twee genoeg. Kinderen kennis laten maken met het schaken is dan ook vrij simpel. Er komen er genoeg op af. Het '*krijgen*' uit je vraag is in mijn ogen niet zo lastig. Het vasthouden is van een andere orde en daarvoor is weer die capabele begeleider nodig. Met de verschijning van Stap 1 plus en 2 plus is het eenvoudiger geworden om de fase waarin kinderen stukken blijven weggeven, drastisch terug te dringen. Er is veel aandacht voor de bordvisie, een ongelofelijk belangrijke vaardigheid. Is het verkorten van die periode van belang? Ik denk het wel. Als je acht jaar bent, is een stuk meer of minder niet zo van belang. Je hebt er zat. Zolang je nog wat stukken over hebt, kun je nog winnen. Hetgeen ook gebeurt omdat menig tegenstander zich pardoes mat laat zetten. Geef je na twee, drie jaar nog steeds stukken weg dan realiseert

een kind zich heus wel dat hij zijn fouten aan zichzelf te wijten heeft. De weg van de minste weerstand is: stoppen en van de club af. Op dit gebied is de KNSB toch wel nalatig en laat kansen liggen. Laten we van de vooronderstelling uitgaan dat de extra en pluswerkboeken nuttig zijn voor het Nederlandse schaken. Ik ben echt niet de enige die dat beweert. Pas nu lees ik in Schaakmagazine "Sinds jaar en dag verschijnen er met grote regelmaat aanvullingen en nieuwe uitgaven." Stap 1 plus en 2 plus zijn bijna 6 jaar uit en voor het beter leren schaken van groot belang. Moet ik als uitgever zelf geen reclame maken? Misschien wel maar ik ben tevreden hoe het loopt. De omzet van genoemde boeken neemt gestaag toe, de mond op mond reclame doet zijn werk. Van beide boeken is al een tweede druk verschenen.
Samengevat: alle aandacht voor de trainer (nieuwe werven, bestaande beter maken, goede trainers verbeteren tot zij de kwaliteiten van een Rob Brunia hebben) en voor de opleidingen. Nieuwe leden zullen echt uit de jeugd moeten komen.

Laatste vraag. Hoe kijk je terug op de periode nadat je je volledig op schaken hebt gericht?
Ik heb in 1982 lang geaarzeld voor ik ja zei op het verzoek om bondscoach van de KNSB te worden. Ik zegde pas toe nadat ik van de schoolinspectie van Rotterdam de toezegging had dat ik binnen twee jaar weer in het onderwijs terug zou kunnen keren. Hoe leuk ik onderwijzer zijn ook vond, ik heb geen moment spijt gehad van de overstap. De individuele trainingen, de trainingskampen, de begeleiding van spelers tijdens toernooien, het ontwikkelen van materiaal, noem maar op. Met veel plezier gedaan.
Ik krijg nog wel eens het verwijt dat ik de lat te hoog leg. Het zij zo. Gelukkig ben ik niet de enige. Een lijstje namen voor wie dat volgens mij ook gold en geldt. Op de samenwerking met Ir. Torbijn (oud-bestuurslid KNSB kadervorming, een kanjer - weet alleen zijn voornaam niet, ik sprak hem met u aan), Wil Haggenburg (vele functies), Arjen de Vries (oud-directeur Bondsbureau KNSB), Patrice Vos (medewerkster Bondbureau KNSB sinds mensenheugenis), Geurt Gijssen (oud-bestuurslid KNSB en wedstrijdleider), Ignace Hendriks (voormalige directeur van het Max Euwe Centrum) en vele anderen, kijk ik dan ook tevreden terug. Cees Snoep (oud-voorzitter, red.) van het Max Euwe Centrum zet ik zonder meer boven aan de lijst. Hij was de ideale bestuurder, kundig, aimabel, goudeerlijk, keihard werkend met hart voor de zaak. Straks op weg naar huis valt me vast iemand in die ik vergeten ben. Het is niet anders. Verder heb ik grote bewondering voor alle vrijwilligers binnen het schaken, de jeugdleiders en -trainers. Zij houden de bond in stand en daarmee het schaken in Nederland. Eigenlijk zou ik over vijf jaar de Euwe-ring het liefst aan 'de onbekende jeugdtrainer' willen geven. Ik ben alleen bang dat dat niet mag.

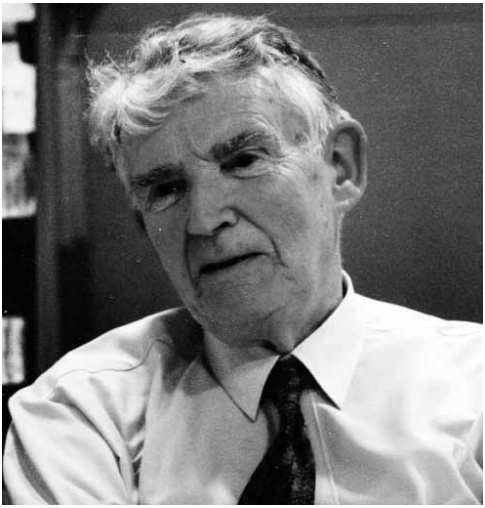

Cees Snoep "kundig, aimabel, goudeerlijk, keihard werkend met hart voor de zaak."

LOEK VAN WELY FELICITEERT COR

Eén van Cor's bekendste en succesvolste pupillen is Loek van Wely. Een reactie van Loek mag natuurlijk niet ontbreken in onze Nieuwsbrief.

Een bijdrage van Loek van Wely

Ik leerde Cor voor het eerst kennen toen ik 12 was, toen Cor het jeugdtrainingskamp leidde. Ik kan het me nog herinneren als de dag van gisteren, we moesten naar bed, Cor deed het licht uit en de deur dicht. Helaas had Karel van de Weide niet door dat Cor nog in de kamer stond, en zei wat, slik, dat had ie beter niet kunnen doen. Cor hield van discipline, en als ik kijk naar de huidige jeugd, bij wie ik gedrevenheid soms mis, dan zou een strenge leraar als Cor niet misstaan. Ook ik heb wel eens op mijn flikker gehad, maar goed. In het proces van het kaf van het koren scheiden hoort dat er zeker bij! Later kreeg ik ook privétraining van Cor, ik had het geluk dat Cor in die tijd zijn stappenmethode aan het ontwikkelen was, dus ik was een van zijn eerste testpersonen. Omdat ikzelf ook erg fanatiek bezig was, werd het bijna een race, wie was er sneller, Cor in het maken van opgaven, of ik in het oplossen daarvan. Later heb ik met Cor ook wel eens een trainingsessie verzorgd voor de Lost Boys, ook toen had Cor wat "leuke opgaven" klaar liggen waarvan hij beweerde dat het stap 6 was. Daar heb ik dus een hele nacht opgezeten, omdat ik natuurlijk niet voor de Lost Boys onder wilde doen. Mocht iemand nog graag zijn borst nat willen maken, stap 6 is de manier!
Afgezien van de inmiddels beroemde stappenmethode, was Cor, *Ome Cor* voor zijn pupillen, ook bekend om het groene boekje, waarin het toreneindspel uitvoerig onder de loep werd genomen. Ik vrees echter dat dit boekje minder bekend is dan een willekeurig werk over de Grünfeld of de Najdorf, maar gelukkig daardoor weet ik dat er altijd kansen zullen zijn in het eindspel. Het grote voordeel met het werken met Cor was dat hijzelf ook een broertje dood had aan het werken aan openingen. Ik geloof dat hij me 26 jaar geleden één keer een scherpe variant in de Pirc liet zien. Hierdoor kwam de focus op andere gebieden te liggen, en als ik kijk anno nu, bijvoorbeeld in Wijk aan Zee, mits ik de opening overleef natuurlijk, heb ik er nog steeds profijt van dat ik een goede basis heb meegekregen.
Omdat Cor vaak behoorlijk op een sarcastische manier van zich af kon bijten, zochten wij, zijn leerlingen, naar manieren om hem terug te pakken. Gemakkelijk was dat zeker niet, maar uiteindelijk hadden we toch iets gevonden, dat noemden we dan liefdevol *"de toren van Cor"*, een toren die in zijn partij tegen Korchnoi op het veld a2 belandde, en de gedachte daaraan deed ook Cor lachen als een boer met kiespijn. Nadat ik eerst met het jeugdteam naar de Glorney Cup ben geweest, ging ik in 1987 voor het eerst echt

Loek van Wely tegen Marc Erwich op het Pleinfestival van 1994.

met Ome Cor op stap, namelijk het WK jeugd tot en met 16 jaar in Innsbruck (Oostenrijk). Een mooie 3e plaats, dat zijn toch herinneringen die je bij blijven. Later ging ik nog met Ome Cor in 1989 naar het WK jeugd tot en met 20 jaar in Tunja, Colombia. Ook die trip zal me bijblijven, niet vanwege het resultaat, maar omdat we midden in een drugsoorlog terecht waren gekomen.
Wat ik ook niet snel zal vergeten was dat we vroeger fanatiek hoogsprongen, al dan niet tegen een trap op of over opgestapelde doosjes schaakstukken. En ja, dat ging wel eens fout. Ook was Cor een passionele verdediger met tafeltennis, op wie ik dan mijn agressie kon botvieren, ja het leven van een trainer kan soms zwaar zijn! Later kwam ik Cor toevallig nog een keer tegen op het vliegveld. Toen hij hoorde dat ik op weg was naar een pokertoernooi, zal hij wel gedacht hebben: "Is dat nou van mijn leerling geworden" en met pijn in zijn hart wenste hij me toch nog wel succes toe. Maar ik geloof dat de meeste van je leerlingen wel goed zijn terecht gekomen dus je hoeft je geen zorgen te maken.

Cor, vooral namens mezelf, maar ook namens je andere pupillen en schakend Nederland gefeliciteerd met de Euwe-ring, je hebt het verdiend!

EUWE-RING IN DE PERS

Op veel websites is geschreven over de uitreiking van de Euwe-ring. Ook teletekst en enkele landelijke dagbladen besteedden er aandacht aan. Hieronder drie bijdragen uit de landelijke schaakpers.

Heren van de Ring

Hans Ree, in de NRC van zaterdag 22 december 2012

Woensdag werd bij de opening van het jaarlijkse Schaakfestival Groningen de Max Euwe-ring door Genna Sosonko doorgegeven aan Cor van Wijgerden. Het is een ring die in 1977 door de Gasunie werd gegeven aan Max Euwe met de opdracht om hem later door te geven aan iemand die zich ook verdienstelijk had gemaakt voor het Nederlandse schaak. Niet zo verdienstelijk als Euwe zelf natuurlijk, dat kon niet.

Euwe gaf de ring door aan Bouwmeester en hij aan Timman, en hij aan Böhm, en hij aan Ree, en hij aan Sosonko, die hem dus woensdag aan Van Wijgerden gaf.

Bouwmeester en Sosonko in gesprek bij de uitreiking in Groningen. (foto: C. Royo Rodrigues)

Dat doorgeven van de ring is symbolisch. De ringdragers krijgen een replica en de ring die nog door Euwe zelf is gedragen, is een heilige relikwie die op een geheime plaats in een kluis wordt bewaard.

Gelukkig maar, want ook verdienstelijke schakers zijn soms slordig. Ik heb wel eens geschreven over Jan Timman, toen die een toernooi in Curaçao had gewonnen. Op weg naar het vliegveld besefte hij dat hij zijn prijs in zijn hotelkluisje had laten liggen. Terug naar het hotel dus, en gelukkig, daar was het geld nog. Snel weer naar het vliegveld. Zijn vliegtuig naar Nederland stond er nog, maar toen hij weer thuis was, merkte hij dat hij zijn prijs voor de tweede keer had vergeten en dat die op Curaçao was achtergelaten op een stoel in een vertrekhal. Het was maar geld, maar stel je voor dat het de originele Euwe-ring was geweest.

Cor van Wijgerden is een bescheiden mens en zei dat hij de eerste ringdrager was die onbekend was. Als bewijs vertelde hij dat hij ooit ergens was gekomen om een simultaan te geven, en dat hij bij die gelegenheid iemand hoorde zeggen: „Van Wijgerden is er nog niet, maar er loopt wel iemand rond die zei dat hij Van Wijgerden was." Ook vertelde hij dat Hein Donner bij de opening van een NK naar de deelnemerslijst had gekeken en verbijsterd had gevraagd: „Wie is die Van Wijgerden?" Herinner je je dat nog, Hans? vroeg Cor. Ik kon alleen antwoorden dat Donner iemand was die dat over iedere deelnemer had kunnen vragen.

Van Wijgerden kan het zich permitteren om al te bescheiden te zijn over zijn verdiensten als actieve schaker, omdat zijn grote belang voor de schaakwereld op een ander gebied ligt. Hij was een zeer succesvol trainer van jonge spelers en hij is ook de auteur van de Stappenmethode, een leergang die in vele talen vertaald is, tot in het Turks toe. Honderdduizenden in vele landen hebben er goed schaken mee geleerd. Zoals Sosonko zei: „Er is hier een uitdrukking: wereldberoemd in Nederland. Voor Cor gaat dat niet op. Hij is beroemd in de grote wereld."

Euwe-ring en Groningen

Hans Böhm, in de Telegraaf van zaterdag 29 december 2012

Bij de opening van het vijftigste (!) Groningen schaakfestival kreeg Cor van Wijgerden de prestigieuze Euwe-ring, die eenmaal per vijf jaar wordt doorgegeven en staat voor grote verdiensten voor het Nederlandse schaakleven. Iedereen die in de ban van die ring is, weet dat dit gouden symbolische kleinood in 1977 in Groningen voor de eerste keer werd uitgereikt aan Max Euwe. De Nederlandse Gasunie wilde destijds zowel waardering voor het baanbrekende werk van Euwe laten blijken als ook een instituut starten. De nieuwe drager verplicht zich de ring na vijf jaar dragen door te geven aan iemand die als een waardig opvolger wordt beschouwd. De ringdragers zijn Max Euwe (1977), Hans Bouwmeester (1983), Jan Timman (1991), Hans Böhm (1996), Hans Ree (2001) en Genna Sosonko (2007). De Rijksuniversiteit Groningen (RUG) heeft de uitreiking van de ring geadopteerd.

Cor van Wijgerden is een leeftijdgenoot en een oude Rotterdamse stadgenoot van mij. Hij was een sterk jeugdspeler en heeft later ook wel enkele opvallende resultaten in de arena behaald (onder andere een overwinning op wereldtopper Arthur Joesoepov in 1982), maar zijn grote verdiensten liggen op het pedagogische vlak. Niet alleen als trainer maar ook als (mede)bedenker van een doordachte stappenmethode om de schaaksport aan te leren.

De Euwefamilie was goed vertegenwoordigd. Hier bekijken Caroline, Fietie en Harry Brouwer samen met Hans Bouwmeester het fotoboek van Groningen 1946. (foto: C. Royo Rodrigues)

Een paar van zijn meest succesvolle leerlingen zijn de grootmeesters John van der Wiel, Jeroen Piket, Loek van Wely, Jan Smeets en Erwin l'Ami. Maar ook vele trainers en coaches die nu in den lande werkzaam zijn, hebben de basisregels geleerd via de methode Brunia/Van Wijgerden. Als je de vele aspecten die ons spel kent niet in een goede volgorde aanleert, blijken er later wat moeizaam te vullen gaten boven te komen. Dan kost het veel meer inspanning om zaken af- en bij te leren. De Stappenmethode wordt in Nederland al jarenlang gebruikt en geroemd en inmiddels wordt deze leermethode ook in vele buitenlanden gebruikt. Gefeliciteerd Cor en als afsluiting een typerende overwinning uit het verleden. Offers lijken vaak een kunstzinnig product, maar zijn vaak het resultaat van logisch denken.

C. van Wijgerden – J. van Baarle, Rotterdam 1970

1.e4 c5 2.Pc3 Pc6 3.Pf3 d6 4.d4 cxd4 5.Pxd4 e6 6.Le3 a6 7.Le2 Dc7 8.0-0 Pa5 9.f4 b5 10.f5 Pf6 11.fxe6 fxe6 12.e5! dxe5 13.Txf6!
Wit kan nu al winnend toeslaan omdat zwart met zijn opmerkelijke achtste zet zijn normale ontwikkeling heeft onderbroken. John van Baarle was overigens in die tijd een van de beste schakers in Rotterdam, dus zwart blijft met

fantasie verdedigen en komt heel ver.
13... exd4 14.Lh5+ g6 15.Txg6! hxg6 16.Lxg6+ Ke7 17.Lg5+ Kd7 18.Dxd4+ Dd6 19.Dxh8 Dc5+ 20.Kh1 Dxg5 21.Dxf8 Dxg6
Het materiaal is uitgedund en zwart staat nog steeds een stuk voor. De aanval is echter nog niet afgelopen:
22.Td1+ Kc6 23.Dd6+ Kb7 24.Pd5! Tb8 25.Db6+ en zwart gaf op, hij gaat mat.

Johan Hut, in de HDC-media op zaterdag 29 december 2012

Vorige week werd in Groningen de Euwe-ring uitgereikt. Dat gebeurt om de vijf jaar aan een Nederlander met grote verdiensten voor de schaaksport. Eerdere dragers: Max Euwe, Hans Bouwmeester, Jan Timman, Hans Böhm, Hans Ree en Genna Sosonko. Een geweldige rij. Vele schaakliefhebbers zullen heel blij zijn geworden toen ze lazen dat Sosonko ervoor had gekozen zijn ring over te dragen aan Cor van Wijgerden.

Daniel Stellwagen in actie tijdens het Pleinfestival van 2007.

De 62-jarige Van Wijgerden en de vroeg overleden Rob Brunia gelden als de grootste jeugdtrainers in de Nederlandse schaakgeschiedenis. Loek van Wely, Jeroen Piket, Erik van den Doel, Daniël Stellwagen, Jan Smeets, Erwin l'Ami en vele anderen praten met bewondering en dankbaarheid over hem. Vanaf 1982 was Van Wijgerden tien jaar bondscoach voor de jeugd, de vrouwen en de subtop. Samen met Brunia werkte hij van 1985 tot 1991 aan de Stappenmethode, een lesmethode voor vooral kinderen, maar ook voor hun trainers. Die methode wordt sindsdien op vrijwel alle schaakclubs in Nederland gebruikt en is ook vertaald in het Duits, Engels, Frans en Turks.

Via hun methode, maar ook via trainingen van groepen en individuele jeugdtalenten, hebben Van Wijgerden en Brunia een complete generatie schakers opgeleid. Rob Brunia overleed in 2005, hij had in deze onderscheiding mogen delen. De uitreiking van de Euwe-ring aan Cor van Wijgerden is door heel schakend Nederland met grote instemming begroet.

SCHAAKSPEL DAPPERBUURT

Op het Max Euweplein staat het bekendste schaakspel van Amsterdam en volgens velen ook van Nederland. Sinds 22 april 2010 is er ook een groot schaakspel in de Dapperbuurt. Het initiatief daarvoor is genomen door Polly Levens die een groot schaakbord als buurtplan indiende en een prijs won om haar plan uit te voeren. Het was een begin van een lange weg naar realisatie, want Polly moest het plan helemaal zelf uitvoeren. Via het MEC kreeg zij informatie over het ontwerp en fabricage van de roestvrijstalen kisten waar de schaakstukken in opgeborgen kunnen worden. Deze "hufterproof" kisten kosten meer dan € 5000, maar dan heb je ook wat! Vervolgens was het zoeken naar een geschikte locatie in de Dapperbuurt. Het pleintje op

Tobias Kabos in actie bij de inwijding van het spel.

de hoek van de Linneausstraat en de 1e van Swinderenstraat leek een perfecte locatie, maar de bewoners boven het pleintje kwamen direct in actie toen het plan bekend werd. Publicaties over schakers die overlast veroorzaakten op het Max Euweplein zorgden ervoor dat deze locatie afviel. Als alternatief werd een grasveldje aan de overkant van de weg gevonden, vlak voor het Tropentheater.

Na ruim een jaar regelen was het op 22 april 2010 dan eindelijk zo ver: onder grote belangstelling werd het schaakspel ingewijd. SGA-kampioen Tobias Kobas en Eddy Sibbing speelden de eerste partij op het nieuwe bord. Sindsdien wordt het schaakspel dagelijks gebruikt door buurtbewoners, maar ook door bezoekers van het NH-hotel en het Tropenmuseum die er langs komen. Het openen en sluiten van de kisten wordt door buurtbewoners gedaan, dit in tegenstelling tot het Max Euweplein waar stadswachten de kisten openen en sluiten. Mocht er onder de lezers van deze Nieuwsbrief geïnteresseerden zijn die het Dapperspel ook willen openen en sluiten, neem dan contact op met het MEC.

De *Motiefgroep schaken*, de vereniging van schaakverzamelaars, heeft in 2012 een themanummer (*Schaakkoerier 118*) uitgebracht over openluchtschaakspellen in Nederland. Godfried Couwenbergh geeft een overzicht van alle hem tot nu toe bekende openluchtschaakspellen in Nederland. In het themanummer staan maar liefst 140 afbeeldingen van foto's en ansichtkaarten.

Op de website van de Motiefgroep zijn de foto's van de openluchtspelen in Amsterdam te zien: http://www.euwe.nl/Openluchtschaak/OpenluchtschaakASD-Totaal.htm. Mocht u aanvullingen hebben, laat het ons weten!

ACTIVITEITEN IN HET MEC

Ook de afgelopen maanden is er weer van alles in het MEC gebeurd. In januari was er voor de tweede keer een Tata-instuif. De partijen waren op een groot scherm te volgen en de IM's Peek, Riemersma en Van de Oudeweetering gaven uitleg bij de partijen van het Tata-toernooi.

Robin Swinkels (tekening Rupert van der Linden).

De halfjaarlijkse filmmiddag op zaterdag 9 februari werd – ondanks de sneeuwstormen – nog redelijk goed bezocht. Ook in februari gaven de grootmeesters Yasser Seirawan en Loek van Wely training in het MEC. Voor Loek was dat de eerste keer en hopelijk volgen er nog meer trainingen, want de vele deelnemers waren enthousiast. Robin Swinkels verzorgde op 27 maart al weer de derde training van 2013. Eind april zal Matthew Sadler de laatste training van dit voorjaar geven. Op zaterdag 11 mei vindt onze halfjaarlijkse boekenbeurs plaats van 11.00-14.00 uur.

20e PLEINFESTIVAL OP ZATERDAG 6 JULI

Op zaterdag 6 juli organiseren we voor de 20e keer het Pleinfestival.

In 1992 werd het eerste Pleinfestival gehouden en slechts twee keer (2000 en 2005) kon dit evenement geen doorgang vinden. De ene keer vanwege het gebrek aan een organisator, de andere keer vanwege het ontbreken van een sponsor. Gelukkig hebben we momenteel in *Stibbe Amsterdam* en de *Ondernemersvereniging Max Euweplein* twee goede sponsoren, zodat het voortbestaan vooralsnog gewaarborgd is.

Ondanks dat het Nederlands kampioenschap diezelfde week in Amsterdam gespeeld wordt, hebben we toch enkele toppers weten te strikken: zesvoudig Nederlands kampioen Loek van Wely en Daniel Stellwagen! Loek en Daniel nemen de klokseances en simultaans voor hun rekening, dit jaar aan 20 borden. Nederlands bekendste snelschaker, Manuel Bosboom, zal aanwezig zijn om te snelschaken. Zoals gewoonlijk is er ook een speciale jeugdhoek en dit jaar kunt u ook het NK op een groot scherm volgen tijdens het Pleinfestival.

Daarnaast is er de laatste jaren een bijprogramma geweest, zoals het NK schaakkoppels, NK schaakgezinnen, NK voor 75-jarigen, toernooi van jubileumclubs en het NK voor 25-jarigen. Allemaal officieuze toernooien, maar daarom niet minder leuk om aan deel te nemen of te winnen. Dit jaar gaan we het *"officieuze NK voor 20-jarigen"* (geboren in 1993) organiseren.

Noteer vast in uw agenda: zaterdag 6 juli Pleinfestival en het Nederlands Kampioenschap in Amsterdam!

Manuel Bosboom en Loek van Wely werken mee aan ons 20e Pleinfestival (tekeningen Rupert van der Linden).

MUSEUM

In januari 2013 hebben we een expositie ingericht over *75 jaar Hoogovens*. Aan de hand van foto's, attributen en bijbehorende verhalen blikken we terug op de rijke geschiedenis van – vooral -het Hoogovens-toernooi. Uiteraard komt Euwe ook veelvuldig voor in deze tentoonstelling. De expositie zal tot 1 augustus 2013 te zien zijn.

BATAVIA-TOERNOOI 2013

Voor de vijfde keer werd er in Café Batavia een gesloten tienkamp gespeeld. De strijd was ongemeen fel, want op de slotdag konden maar liefst 8 van de 10 deelnemers het toernooi nog winnen. Uiteindelijk wonnen Alon Greenfeld en Twan Burg het toernooi met 5½ uit 9. Op de gedeelde 3e plaats eindigden Robin Swinkels, Dimitri Reinderman, Stefan Kuipers en Yang-Fan Zhou met 5 punten.

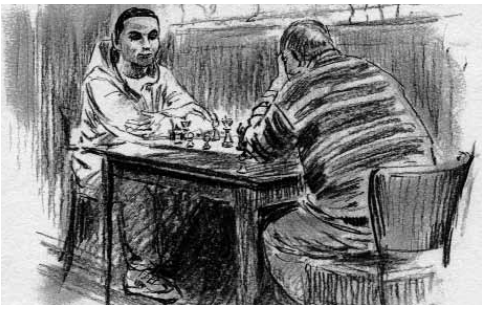

De onderlinge partij van de winnaars (tekening Rupert van der Linden).

NIEUWSBRIEF EXTRA

Ook nu zullen we weer een *'Nieuwsbrief extra'* publiceren. Hierin staan aanvullingen, foto's en artikelen die niet meer in onze gedrukte Nieuwsbrief geplaatst konden worden.

Nieuwsbrief extra 82 zal snel na het uitkomen van de papieren Nieuwsbrief op onze website (www.maxeuwe.nl) te lezen zijn.

BOEKEN EN RECENTE AANWINSTEN

Een bijdrage van Evert-Jan Straat

De volgende uitgaven ontving het MEC van uitgeverij New in Chess:

Genna Sosonko: The World Champions I Knew. New In Chess, 2013. 238 pagina's. € 24,95.
In zijn verhalen over de wereldkampioenen, van Capablanca tot Petrosian, vertelt Sosonko over hun persoonlijk leven. Hij kan dat omdat hij de Sovjet-kampioenen, Botwinnik, Smyslov, Tal en Petrosian, goed heeft gekend en hun taal sprak: letterlijk en figuurlijk. Met Tal en Smyslov was hij goed bevriend. Capablanca en Aljechin heeft hij natuurlijk niet meegemaakt. Dankzij zijn kennismaking met de weduwe van Capablanca heeft hij een goed beeld van hem gekregen. Het verhaal over Aljechin gaat over zijn leven in Parijs, toen hij in 1927 na het behalen van de wereldtitel door de Russische emigranten groots werd onthaald. Nadat hij midden jaren dertig toenadering had gezocht tot de Sovjetautoriteiten, was het met zijn populariteit gedaan. Deze uitgave levert een belangwekkende bijdrage aan onze kennis over het leven van de wereldkampioenen en kan worden beschouwd als een hoogtepunt in de schaakliteratuur.

Daniel Naroditsky: Mastering Complex Endgames. New In Chess, 2012. 304 pagina's. € 28,95.
Jonge spelers wordt vaak geadviseerd om het eindspel te bestuderen. Je hebt er immers je hele schaakleven plezier van. Naroditsky, inmiddels achttien jaar, heeft dat advies ter harte genomen en behandelt in deze uitgave een aantal van zijn ervaringen en voorbeelden van andere spelers. Onder complexe eindspelen verstaat hij stellingen waarin geen van beide partijen geheel kan vertrouwen op bestaande eindspeltheorie en bekende thema's om ideeën te ontwikkelen. Het betreft vooral eindspelen met een dame of toren in combinatie met een licht stuk. Dit type eindspelen komt in de praktijk regelmatig voor en er is niet veel over gepubliceerd. Een interessante uitgave voor spelers met de nodige eindspelkennis en de ambitie om zich verder in dit onderdeel van het spel te verdiepen.

Emmanuel Neiman: Tune Your Chess Tactics Antenna. New In Chess, 2012. 237 pagina's. € 24,95.
De auteur beschrijft een denkmethode die erop gericht is de tactische en positionele vaardigheden te verbeteren. Op systematische wijze geeft de auteur aanwijzingen die de speler op het idee moeten brengen dat er een combinatie in de stelling zou kunnen zitten. De laatste fase van het denkproces wordt besteed aan het concreet berekenen van varianten. Neiman formuleert helder en tracht met zijn systematische aanpak de speler op het goede spoor te zetten, wanneer en waar er naar combinaties moet worden gezocht. De voorbeelden en opgaven variëren van eenvoudig tot pittig. Een instructief boek!

Viktor Moskalenko: The Perfect Pirc-Modern. New In Chess, 2013. 255 pagina's. € 24,95.
In deze uitgave worden alle varianten van de Pirc/Modern aan de hand van 37 partijen behandeld. De auteur speelt de opening zelf en kan door zijn kennis van zaken de strategische ideeën helder uiteenzetten. Doordat de pionnenstructuren meestal niet snel zijn vastgelegd, is er genoeg ruimte voor improvisatie. De levendige schrijfstijl en de populaire presentatie zorgen voor een aantrekkelijk boek voor de betere clubspeler.

New in Chess Yearbook 10. New In Chess, 2012. 246 pagina's. € 29.95.
Joel Benjamin bespreekt in zijn vaste rubriek recente ontwikkelingen in de Najdorf-variant van het Siciliaans en Alexey Kuzmin presenteert de oogst van de Grand Slam toernooien in Amerika en Europa. In de 27 surveys worden nieuwtjes besproken van onder andere Kramnik, Leko, Kortchnoi(!), Sipke Ernst en Nakamura. Tenslotte bespreekt Glenn Flear de volgende uitgaven: Lars Schandorff: Playing 1.d4 – The Queen's Gambit; Playing 1.d4 – The Indian Defences; Victor Bologan: The Powerful Catalan; Marc Esserman: Mayhem in the Morra; Konstantin Sakaev: Complete Slave 1.

Van uitgeverij Tirion ontvingen wij:

Hans Böhm & Yochanan Afek: Wij presenteren... Het PAARD. Tirion Sport, 2012. 143 pagina's. € 22.95.

Het derde deel van deze serie is gewijd aan het paard. Door zijn springkracht en de onnatuurlijke beweging die hij maakt, is hij de smaakmaker van het spel. In zestig hoofdstukken met vier opgaven komen verschillende thema's aan de orde: in het eindspel als verdediger tegen een vrijpion, in het middenspel als hoofdrolspeler van allerlei combinatiemotieven en in ingewikkelde problemen als onvermoeibare springer. De opgaven komen uit de toernooipraktijk, eindspelstudies en problemen, en variëren van kort en krachtig tot behoorlijk ingewikkeld.

Daarnaast ontvingen wij het jubileumboek van de Voorster Schaakclub 1937-2012.

UIT DE OUDE DOOS

Nog steeds komen we bijzondere items tegen in ons archief. Wat te denken van onderstaande tekst die tussen de paperassen van Euwe vandaan kwam. Jammer genoeg is niet te achterhalen wanneer Euwe dit geschreven heeft, maar we vermoeden dat het rond 1950 geweest is.

15 jaar

Ja toen ik 15 was, dat is heel lang geleden. Dat was midden in de oorlog. Jullie denken nu natuurlijk aan deze laatste oorlog, nee dat was de vorige die van 14-18. Vijftien jaar worden was voor mij een hele gebeurtenis en wel om een zeer speciale reden. De zaak is namelijk zo, dat ik al erg jong met schaken ben begonnen. En ik wilde al heel gauw lid van een schaakclub worden. In die tijd bestonden er niet zoals nu, schaakclubs voor jongens en meisjes, jeugdverenigingen, maar het waren allemaal clubs voor grote mensen, voor volwassenen. De enige jeugdclub die bestond en waarvan ik op mijn elfde lid ben geweest, was geen lang leven beschoren en dus moest ik wel na de liquidatie naar iets groters omkijken. Nu waren de schaakverenigingen in die tijd helemaal niet zo happig op jonge leden. Jongens horen niet in schaakclubs, ze moeten hun huiswerk maken, boodschappen doen en vooral vroeg naar bed. Deze argumenten werden in aanwezigheid van het slachtoffer zelf openlijk te berde gebracht. Maar er was nog een andere reden en nu ik zelf tot de ouderen behoor kan ik daar de ouderen achteraf geen ongelijk in geven. Die jongens, die

Een jonge Max met zijn tante.

in een grote club willen, hebben in het algemeen een zekere aanleg, een begaafdheid voor het schaken zodat helemaal niet is uitgesloten, dat een van de ouderen tegen hen het onderspit moet delven. En nu gaat het niet om het verliezen, een schaker kan wel tegen zijn verlies, maar het gaat er om hoe hij verliest. De manieren van zo'n jongen zijn nog niet zo gepolijst, hij mist alle tact. Als hij zijn tegenstander mat zet, gebeurd dat met een grote klap om het bord. En het mat dat hij uitroept is voldoende om de hele zaal in alarm te brengen. Met een rood hoofd moet dan het matgezette slachtoffer allerlei goedbedoelde raadgevingen van clubgenoten in ontvangst nemen, zoals "zou je de loop van de stukken niet nog eens doornemen" of "heb je er nog aan gedacht, om het schaken voorgoed op te geven?" Kortom de jongeren zorgen er zelf voor, dat de animo om hen op te nemen, niet bijster groot is. Ik had daardoor moeite genoeg om onder dak te komen, maar nadat ik twee blauwtjes had gelopen vond ik ten slotte de A.S.C. bereid om mij te aanvaarden. Ik was toen ruim twaalf jaar, maar er werden dan ook een paar speciale bepalingen voor mij gemaakt. Gewoon lid kon ik natuurlijk niet worden. Pas met mijn vijftiende zou ik voor vol worden aangezien. En nu begrijpen jullie wel, wat voor mij die vijftiende verjaardag heeft betekend. Een echt volwaardig lidmaatschap in een club van grote mensen.

Tevens troffen we in ons archief een briefkaart aan met het volgende rijmpje erop:

Hooggeachte Doktor Euwe!
Schaker-Koning! Majesteit!
Hartelijke schakerswenschen,
Na dien grooten, fellen strijd.

En al had U niet gewonnen,
Ook al stond U twintig-tien,
Dan nog zou'k U fel'citeeren,
Want U gaf fair play te zien!

Pas nu verder op Uw koning,
Op Uw torens enzoovoort;
Want ik hoop dat héél veel jaren,
De hoogste titel U behoort!!

Amsterdam, 16 December 1935

J.W.J. de Jager
Van Gentstraat 4
Amsterdam West

SCHAKEN IN KAMP BUCHENWALD

Een bijdrage van Eddy Sibbing

Afgelopen zomer waren mijn vrouw en ik op fietsvakantie in Duitsland. Aangekomen in Weimar gingen we het nabij gelegen concentratiekamp Buchenwald bezoeken. Ondanks alle ellende die zich hier heeft afgespeeld, was het bijzonder om te zien dat schaken ook een rol in dit kamp heeft gespeeld. In het museum zijn daar enkele voorbeelden van te bewonderen, zoals de schaakstukken van Hubert Niedziella. Het spel is afkomstig van Hubert Niedziella, die de schaakstukken uit beukenhout heeft gesneden. De stukken verschillen nogal van de standaardstukken omdat ze vrijwel allemaal een gezicht hebben. De pionnen hebben verschillende gelaatsuitdrukkingen, van vrolijk tot ernstig, met en zonder snor en – opvallend – allemaal verschillende neuzen. Vermoed wordt dat deze pionnen medegevangenen of bewakers moeten voorstellen.

Hubert Niedziella werd geboren op 17 maart 1907 en was bierbrouwer van beroep. Daarnaast was hij actief in de Kommunistische Partei Deutschlands (KPD). In november 1934 werd hij veroordeeld tot vijf maanden gevangenisstraf voor het uitgeven en verspreiden van communistische lectuur. Een jaar later wordt hij weer opgepakt, dit keer voor *„Aufbau illegaler Strukturen der KPD in Wiesbaden“*. Hij krijgt een beduidend hogere straf: vijf jaar tuchthuis. Wegens hoogverraad kwam hij in 1937 in Buchenwald terecht waar hij dus actief schaakte. Sinds 1945 is er niets meer van hem vernomen. Men vermoedt dat hij bij de strijd aan het Oostfront is gesneuveld. De schaakstukken zijn in de winter van 1942–1943 bij de familie Niedziella gebracht door

De schaakstukken van Hubert Niedzilla.

een ontslagen medegevangene met slechts de volgende woorden: *„Die sind aus Buchenwald und gehören Hubert.“* Ellen Nieziella, de vrouw van Hubert, heeft de stukken in 1998 doorgegeven aan Anneliese Schellenberger. Deze nicht van Hubert heeft ze op 5 april 2009 weer geschonken aan de stichting ter nagedachtenis van kamp Buchenwald, zodat ze sindsdien in het museum te zien zijn.

Er zijn nog meer overleveringen van het schaakleven van Buchenwald in het museum te zien, zoals een rooster van een groot Kersttoernooi in 1939. Block 40 was verdeeld in diverse vleugels en uit elke vleugel deden vier spelers mee aan de dubbelrondige 16-kamp. Per speler werden er dus 30 partijen gespeeld tijdens deze Kerstperiode. Wibner was de overtuigende winnaar met 27½ uit 30.

Ook is er in het museum te zien dat er teams van diverse vleugels tegen elkaar speelden. Op de foto is te zien dat de *“A-Mannschaft”* van blok 36 tegen blok 40 op 21 januari 1940 en 11 februari 1940 tegen elkaar hebben gespeeld. Blok 40, met Wibner op het eerste bord, won met 6-4 en 8-2.

Dat al deze schaakactiviteiten in het geheim

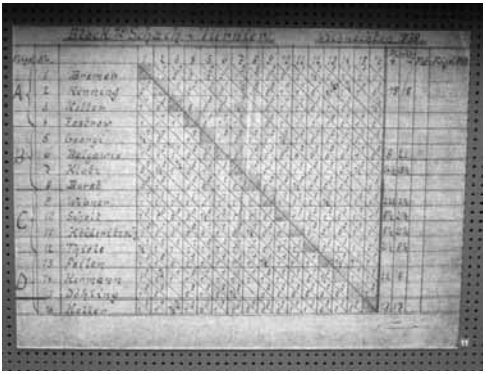

16-kamp tijdens de Kerst van 1939.

Block 36 tegen Block 40.

plaats moesten vinden, valt op te maken uit de woorden van Karl Unverricht (politiek gevangene in Buchenwald van 1937 tot 1939) :

“Wie oft wurden wir trotz geringster Freizeit, beim Spiel jäh unterbrochen, wenn durch ein lautes ‚Achtung’ unerwünschter Besuch neue Gefahren für uns alle ankündigte! Wir spielten Schach zur Kräftesammlung für den kommenden schweren Tag (...) Das Holz wurde aus dem Tischlerkommando ‚Ernst Grube’ und die Werkzeuge aus den Metallkommandos organisiert. Versteckt wurde alles in Stiefel der Schuhabteilung der Häftlingskammer, in der auch ich beschäftigt war”.

Mocht u zelf ook een interessante schaakfoto en/of schaakverhaal hebben, stuur die dan naar ons op. Wij zullen de meeste interessante bijdragen publiceren in ons Nieuwsbrief (Extra) of op onze website.

EUWE-PARTIJEN

Een bijdrage van Peter de Jong

Het zoeken naar partijen van Euwe is de afgelopen maanden onverminderd doorgegaan, maar heeft inmiddels het punt bereikt dat het vinden van nieuwe partijen steeds moeilijker wordt.
In de vorige nieuwsbrief schreef ik reeds dat een complete collectie helaas niet mogelijk is. Euwe zelf bewaarde nauwelijks notatiebiljetten en heeft een groot aantal hiervan uit de periode 1928-1950 ter beschikking gesteld voor een tweede en derde deel uit de reeks *"Weltgeschichte des Schachs"* maar deze zijn helaas nooit verschenen. Wel is een manuscript van Frans Henneberke bewaard gebleven met hierin een chronologisch overzicht van alle partijen en uitslagen van de partijen die in dit boek zouden verschijnen. Ze geven zodoende een goed beeld van welke partijen Euwe heeft gespeeld, maar waarvan de notaties helaas verloren zijn gegaan. De zoektocht wat er met de notatiebiljetten van deze partijen is gebeurd, heeft tot nu toe niets opgeleverd. Het ligt wellicht voor de hand deze zoektocht te beginnen bij de familie Henneberke. In de loop der jaren is vanuit de nalatenschap één en ander op de markt gekomen, maar er moet ernstig rekening worden gehouden dat veel van het verzamelde werk is vernietigd.
Het chronologisch overzicht geeft toch een hoop extra informatie over de activiteiten van Euwe. Bekend is dat Euwe ter voorbereiding op de match tegen Aljechin in 1935 een geheime match speelde tegen Spielmann over 10 partijen, die door Spielmann met 6-4 werd gewonnen. De partijen hiervan zijn nooit gepubliceerd. Minder bekend is dat Euwe in hetzelfde jaar ook een aantal trainingspartijen speelde met Eliskases. Tot nu toe is hiervan slechts een enkele partij gepubliceerd, maar Euwe en Eliskases speelden in totaal 18 partijen tegen elkaar. De eindstand was 9½-7½ in het voordeel van Euwe. Van één partij ontbreekt de uitslag. De volgende partij stamt uit deze oefenmatch en wordt door Eliskases uitgebreid geanalyseerd in zijn boek *"Jogo de posição"* uit 1943.

Eliskases, Erich Gottlieb - Euwe, Max
Amsterdam, 1e matchpartij, 21 juni 1935

1.d4 d5 2.c4 c6 3.e3 Pf6 4.Pc3 e6 5.Pf3 a6 6.a4 c5 7.cxd5 exd5 8.Le2 Pc6 9.0–0 Le6 10.b3 Ld6 11.La3 b6 12.Tc1 0–0 13.h3 h6 14.Ld3 Dd7 15.Te1 Tfe8 16.Pb1 Pe4 17.dxc5 bxc5 18.Lxe4 dxe4 19.Pfd2 Lxh3 20.Pc4 Te6 21.Pxd6 Txd6 22.Dh5 Tg6 23.g3 Tg5 24.Dd1 Td5 25.Dc2 Dg4 26.De2 Df5 27.Tcd1 Txd1 28.Dxd1 Td8 29.De2 Lg4 30.Dc2 Lf3 31.Pd2 Dh3 32.Pxf3 exf3 0–1

Euwe heeft eens gezegd in zijn carrière meer dan 100 partijen te hebben gespeeld met Aljechin, de meeste hiervan tijdens de WK-matches in 1935 en 1937. Het door Euwe genoemde aantal, 55, moet inclusief de vrije partijen zijn geweest. De huidige database bevat 92 partijen tussen Euwe en Aljechin. Dit zijn alle serieuze partijen maar ook consultatie-, blitz- en simultaanpartijen.

Op ruime afstand van Aljechin volgt Landau op een tweede plaats met 64 partijen die hij tegen Euwe heeft gespeeld. Veel van de onderlinge partijen tussen Euwe en Landau vonden in de vorm van een trainingspartij plaats. Uit de partijen tegen Euwe scoorde Landau 17 uit 64.

Op de derde plaats staat Efim Bogoljubow met 43 partijen. Euwe en Bogoljubow speelden drie matches tegen elkaar en kwamen elkaar van 1921 tot 1938 regelmatig tegen op diverse

internationale toernooien. De score is nagenoeg in evenwicht. Bogoljubow scoorde 21 uit 43.

De database bevat op dit moment 2254 partijen en nog altijd ben ik in contact met een aantal liefhebbers om de collectie uit te breiden. Evert-Jan Straat is volop bezig om het open kampioenschap van Volmac/Rotterdam uit het seizoen 1976-1977, het laatste toernooi dat Euwe heeft gespeeld, te reconstrueren.

Ik heb veel reacties gekregen van schakers die in de jaren zeventig en begin jaren tachtig in de K.N.S.B.-competitie tegen Euwe hebben gespeeld en via internationale contacten probeer ik de ontbrekende partijen op te vullen die Euwe in plaatselijke toernooien in Duitsland, Engeland en Spanje heeft gespeeld.
De Koninklijke Bibliotheek heeft na een adempauze haar collectie met digitale kranten aanzienlijk uitgebreid en hieraan toegevoegd een nagenoeg complete collectie van *"Het Volk"*, "de krant van Euwe", volgens Lasker. In zijn wekelijkse column heeft Euwe veel van zijn eigen partijen geanalyseerd en deze originele analyses komen nu voor velen voor het eerst beschikbaar. Houd de site van het Max Euwe Centrum in de gaten voor de datum waarop de database beschikbaar wordt gesteld. Voordat het boek zal worden uitgegeven, moet nog een keuze worden gemaakt of dit misschien in meerdere delen zal verschijnen, maar dit is niet voordat alle partijen op juistheid zijn gecheckt en Euwe's analyses in de partijen zijn verwerkt.

GASTENBOEK

Een bijdrage van Cor ten Woude

I still remember great Euwe's matches against Aljechin and Botwinnik! Amazing place!
Andrej Súiderski Warschau Polen

Schaken is meer dan Zwart Wit denken.
Ed Hovinck S.V. Torenhoog Hoogkarspel

A fascinating insight into chess, its history, the history of the building and also Max Euwe.
Thank you Eva and Aniko, Adelaide, Australia

Thank you for a very interesting tour – your centre is an excellent example of dedicated people doing valuable work. *N.J. Puterlow*

Thank you for this tour! It was really interesting and informative. I have learnt a lot and will bring back a lot of knowledge about chess back to Australia! *S.Lai*

Bedankt Euwe voor de genomen zetten!!!
Rie van den Burg

It was a nice surprise to discover this wonderful place. Thank you so much for showing us the chess history. We were greatly enjoyed this experience. *Connie + Ian Canada*

Wat leuk na 10 jaar hier weer met andere kleinzoons te zijn.

Over het toernooi van Curaçao had ik al het één en ander vernomen. Deze tentoonstelling heeft het beeld voor mij verder vorm gegeven met interessante details en mooie foto's. Leuk. Dank voor de tentoonstelling. Succes met het volgende thema, dan kom ik wederom kijken.
Vriendelijke groet Hans van Doggenaar

Many thanks for the marvellous and generous guided tour. Impressive museum collection and library excellent job. Max Euwe is one of my

chess heroes and I was looking for a chance to visit your centre for many years.
Dr. George Banfaramis Mitilini, Greece

Mijn schaakhart gaat hier harder kloppen! Prachtig museum. Een stimulans voor het schaken. *B.W. Tiesinga uit Meppel*

Geweldig dit museum en ook nog gratis! De uitleg bij zowel de historie van het gebouw als bij de diverse vitrines met schaakbijzonderheden: subliem!
Dank jullie, Ger en Anouk de Vries

Ik vond het heel leuk, vooral de quiz en ik heb veel geleerd over Max Euwe.
Marrit en Wessel Adema

Jammer van de tijd, maar het spel blijft eeuwig bestaan. Doorgaan tot de koning valt. Blijft het spel van goud. *Etienne van Elten uit Heerlen.*

Geweldig om zo´n museum te bezoeken. Ik ben geen echte schaakliefhebber, maar de geschiedenis en de oude en mooie schaakborden - en stukken waren geweldig om te zien.
Ron van den Dongen te Heerlen.

Well made chess museum, beautiful pieces, nice collection and nice environment to come and enjoy chess.
Many Thanks, mr Fulligan, Dublin, Ireland

Loved learning about the history of chess and was surprised to see so many women in the wall of fame. I hope to be as good one day!
Ashling McCorry from Dublin

Vriendelijke en uitgebreide uitleg door aimabele en rustige mannen.

Mooie tentoonstelling met name de fotoreportage. Ik ben schaak -, foto - en dierenliefhebber. Mens en dier vind ik beter tot uiting komen in levende vorm als bont! Verder is het een prachtig tijdsbeeld. *Mvgr Hans*

Best museum in the whole of the city. Great people too! *Thanks!*

Thank you for such a great explanation! I am very impressed with the detail of the stories!
Julieanne, Greetings from Australia, Sydney!

A very good experience to have the detailed explanation and remind me of the time when I took a course in chess two years ago, and also for the devotion on a career.

Mijn opa Gerard de Clerck speelt simultaan tegen Euwe, jaren 50. Een man naast hem speelt vals en verzet een stuk. Euwe komt aan het bord. Kijkt direct naar de leiding en zegt: “tegen deze man speel ik niet meer.”

Schach! Das war sein letztes Wort, dann trugen die Englein fort. Kick

Boeiende filmfragmenten! *Fons Vermeulen*

A very warm and positive place, the best what could made from a prison building! I need to learn some new chess moves, so I will be back!

Een onsje inzicht is meer waard dan een kilo goede bedoelingen. *Max en Bart*

Fraai! Een prima middag hier gehad en een leerzame avond met Loek van Wely

Een reactie van Erik Olof

Mijn vader: violist en schaker, december 2012

Roem is vergankelijk, dat is bekend. Het valt evenwel op dat mijn vader zo kort na zijn overlijden al verwisseld wordt met de acteur Luc Lutz, zie het bijschrift bij de foto (Nieuwsbrief 81, bladzijde 33 – red.). Er is trouwens flink geknipt in de foto, zodat het hoofd van mijn vader er bijna ter linker zijde af is gerold. De foto bij het artikel van Jan Kal, in Matten, schaakverhalen, nummer 4, 2008 doet meer recht aan het origineel, zoals afgedrukt in het literaire debuut van mijn vader: Daar sta je dan, 1958.

Het is aardig dat de overigens onbekend gebleven fotograaf precies afdrukt op het moment dat Euwe zijn blunder begaat. De acteur Luc Lutz kan zijn beurt niet afwachten en zet alvast, gadegeslagen door de auteur Harry Mulisch, die duidelijk geen schaker is. Hij is later vooral bekend geworden als boezemvriend van de schaker Hein Donner, eerste bord speler van het Haagse D.D.

De bedoelde foto. (foto: New In Chess)

De staande figuur rechts op de foto is de simultaangever Max Euwe, om verdere misverstanden te voorkomen.

ZILVEREN VRIEND VAN EUWE

De mogelijkheid om voor een bedrag onder de € 500 per jaar *Zilveren vriend van Euwe* te worden heeft al diverse deelnemers opgeleverd. Uiteraard is het belastingvoordeel een extra voordeel. Mocht u interesse hebben om het MEC te ondersteunen als Vriend neem dan een kijkje op onze site of stuur een mail naar het MEC voor nadere informatie.

DONATEURS

Ook in 2012 hebben onze donateurs het MEC prima ondersteund, maar liefst € 18.284 werd er gedoneerd.

Natuurlijk hopen we dat u ons ook in dit jaar – in deze financieel onzekere tijden - weer zult ondersteunen. Bij deze Nieuwsbrief hebben we de acceptgiro voor 2013 toegevoegd.

SPONSOREN

De activiteiten van het MEC worden mogelijk gemaakt door: de Koninklijke Nederlandse Schaakbond, de gemeente Amsterdam, de Vrienden van Euwe, schenkingen en bijdragen van onze donateurs.

Ook krijgt het MEC (im)materiële steun van: Sequoia, Stibbe Amsterdam, Holland Casino, New in Chess, Ondernemingsvereniging Max Euweplein, Schaak & Go winkel Het Paard en diverse uitgeverijen.

SCHENKINGEN

De afgelopen periode heeft het MEC weer diverse fraaie schenkingen ontvangen. Wat te denken van de trofee die Cathy van der Mije-Nicolau bij het 31e Hoogoven Schaaktoernooi won. Zij werd 1e in de Internationale damesgroep in 1969. De trofee is toegevoegd aan onze expositie *"75 jaar Hoogovenstoernooi"*.

Tenslotte hebben ook nu weer veel schaakboeken als schenking ontvangen. Ditmaal van Arno Bezemer, Louis Kemper, Michiel Jansen en Gerrit Struil.

Albert Eckhardt schonk het MEC twee spelletjes *frust8tor*, een spelletje waarmee je 8 dames op een bordje kan plaatsen zonder dat een dame een andere dame kan slaan. Op de website www.frustr8tor.com kunt u meer informatie

De trofee van Cathy van der Mije-Nicolau.

Het spelletje frust8tor.

over dit leuke en leerzame spelletje vinden.

Alle schenkers danken we bij deze!

In de vorige Nieuwsbrief hebben we reeds vermeld dat Bert van der Velden enkele trofeeën van zijn (over-)grootvader aan het MEC heeft geschonken. Het zilveren Zaans huisje bleek binnen de Zaanse schaakwereld bekend te staan als het "Csaar Peterhuisje". Het MEC heeft de trofee doorgegeven aan Z.S.C. Saende die er een goede bestemming voor heeft gevonden. Oud-clublid van Z.S.C. Saende en journalist Peter Roggeveen ging op zoek naar de historie van deze wisselprijs.

ZILVEREN CZAAR PETERHUISJE VIA OMWEG WEER TERUG

Zaandamse firma Vet en Zonen maakte het miniatuurmodel in 1941

Een bijdrage van Peter Roggeveen

Via Zaandam, Krommenie, Leiden en Amsterdam kwam het zilveren huisje onlangs weer in Zaandam terecht. Een bijzonder kleinood dat als schaakprijs in 1941 werd vervaardigd door de joodse zilversmedenfamilie Vet, amper een half jaar voordat de familie zich op last van de Duitse bezetter in Amsterdam moest melden. Geen van de zeven familieleden overleefden de oorlog.

Het zilveren huisje (10 centimeter lang, 7 cm breed en 8 cm hoog) stond jarenlang als schaaktrofee te pronken op de schoorsteenmantel van Bertus van der Velden (1898-1972) uit Krommenie. Hij ontving het huisje in de zomer van 1941 als wisselprijs voor zijn tweede plaats op het Schaakkampioenschap van de Zaanstreek, georganiseerd door de Zaandamse Schaakclub. Dat zijn tweede plaats werd beloond met een wisselprijs is opmerkelijk. Gebruikelijk in de sportwereld is dat alleen de winnaar een wisseltrofee ontvangt. Opmerkelijk is ook dat het huisje beschikbaar werd gesteld door de directie van de firma Albert Heijn. Het waarom van de royale gift van het kruidenierssconcern is onduidelijk, evenals de status van de wisselprijs, want Van der Velden heeft het huisje nooit hoeven inleveren. Zeer waarschijnlijk is daar de oorlog debet aan die het schaakleven lamlegde, waardoor pas in 1946 het Zaans schaakkampioenschap weer een vervolg kreeg. Overigens pakte Bertus van der Velden in dat jaar wel de Zaanse titel. In de bewaard gebleven notulen van de organiserende Zaandamse Schaakclub is echter niet te vinden welke trofee hij kreeg uitgereikt.

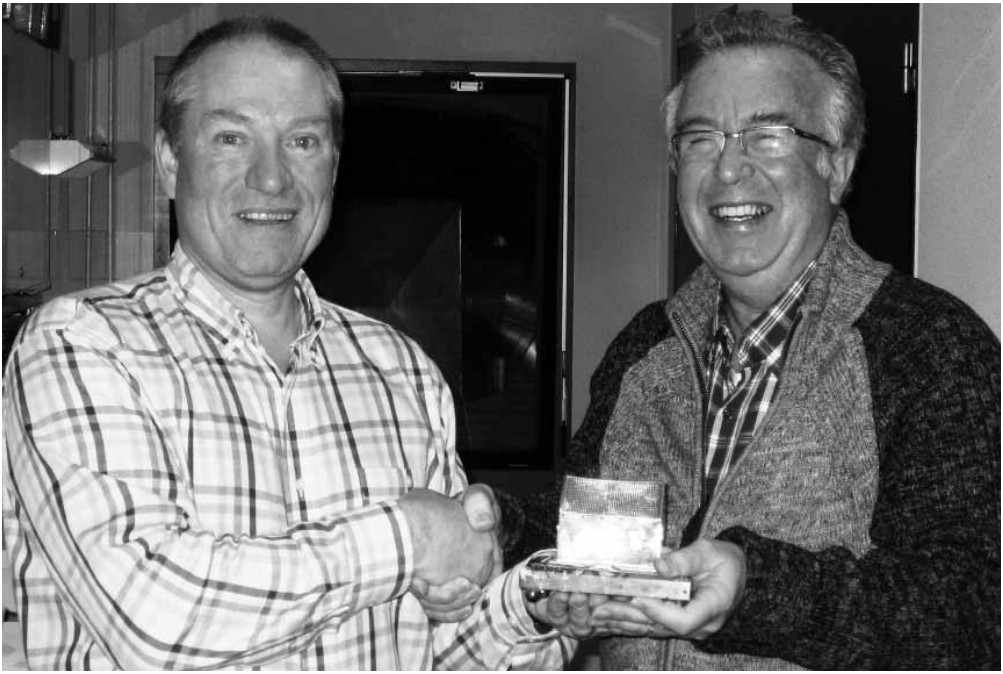

Eddy Sibbing overhandigt het Csaar Peterhuisje aan Peter de Vries, oud-secretaris van Z.S.C. Saende.

Het Zaans kampioenschap kende in 1939 zijn eerste editie. Een bijzonder evenement om de leden van de Zaanse verenigingen de gelegenheid te bieden te bepalen wie zich de beste schaker van de streek mocht noemen. De Noordhollandse Schaakbond gaf zijn zegen aan deze wedstrijd en stelde een zilveren molen als wisselprijs beschikbaar. H.J. Hommes veroverde de titel en de zilveren molen. Een jaar later, in 1940, ging Bertus van der Velden met de eer strijken en kwam de zilveren molen in zijn bezit. In 1941 raakte Van der Velden de zilveren molen weer kwijt aan N. van der Lijn en kreeg hij als nummer twee het zilveren Czaar Peterhuisje, eveneens een wisselprijs. Waar de zilveren molen is beland is tot op heden een raadsel.
De erelijst van Van der Velden mag er zijn. Als speler van de Zaandamse Schaakclub won hij in 1928 en 1930 de clubtitel en na zijn verhuizing naar Schaakvereniging Krommenie veroverde hij zowel in 1950 als in 1951 de titel van clubkampioen.

Kleinzoon Bert van der Velden, woonachtig in Leiden, kreeg het huisje jaren geleden via zijn ouders in bezit. „Het huisje stond op de schoorsteenmantel bij mijn grootouders. Mijn opa heeft het in de oorlog in de tuin begraven om het uit handen van de Duitsers te houden. Weer later kreeg ik het in bezit. Omdat het flink was ingedeukt heb ik het laten restaureren. Daarna verdween het in een kast". Schaken doet Bert echter niet, zeilen des te meer. „Mijn zeilvereniging kreeg wel eens trofeeën uit vroeger tijden aangeboden die vervolgens een plek kregen in een vitrine. Dat bracht mij op het idee om het huisje te schenken aan de Zaandamse Schaakclub, de club die in 1941 het kampioenschap organiseerde". Omdat een zoektocht

De winkel van de familie Vet.
(foto: Gemeentearchief Zaanstad)

naar de Zaanse club, in 1972 gefuseerd tot ZSC-Saende, niets opleverde, kwam hij terecht bij het Max Euwe Centrum te Amsterdam dat vervolgens weinig moeite had om de Zaanse schaakclub te traceren. Daarna ging het balletje rollen, ingegeven door de expositie *'Zilver van Vet, een joodse zilversmedenfamilie'*, vorig jaar gehouden in het Honig Breethuis te Zaandijk, met voorwerpen uit de eigen collectie, aangevuld met objecten uit particulier bezit.

De familie Vet, gevestigd aan de Gedempte Gracht 16 te Zaandam, maakte in opdracht tal van miniatuurmodellen van onder meer het Havenkantoor, de Bullekerk, molen Het Pink, de eerste winkel van Albert Heijn en de Noordervermaning in Westzaan. Zo ontving koningin Wilhelmina op 24 april 1908 tijdens haar bezoek aan Zaandam van het gemeentebestuur van Zaandam een model van de Bullekerk in de Westzijde. Czaar Nicolaas II werd in 1910 verblijd met een zilveren model van het Czaar Peter-huisje dat burgemeester Elias persoonlijk in Sint Petersburg kwam afleveren. Tal van jubilea van bedrijven en instellingen werden in zilver herdacht met nauwkeurig replica's.
De expositie in het Honig Breethuis leidde weer tot nieuwe informatie over door de familie Vet vervaardigde voorwerpen, hetgeen conservator Hester Wandel van het Zaans Museum dankbaar gebruikte bij haar inventarisatie van het zilveren erfgoed van de joodse familie. Het werk van de firma Vet en Zonen is te verdelen in twee facetten: voorwerpen gemaakt in opdracht en vrij werk, zoals tafelzilver in Art Deco-stijl in de vorm van schaaltjes, vaasjes, servethouders en ander fraais, versierd met hamerslag. Het werk is te herkennen aan het meesterteken van de firma Vet: een zeshoek met daarin S.2.V.

Nadere bestudering van het zilveren huisje van Van der Velden leerde dat het object is voorzien van het meesterteken S.2.V en dus inderdaad vervaardigd is door de Zaandamse firma. Een opmerkelijke vondst. Bijzonder ook, gezien de periode waarin het huisje tot stand kwam, in de zomer van 1941. Een half jaar later, op 17 januari 1942, moest de familie Vet zich met vele andere Zaandamse joodse families melden in Amsterdam. Op last van de Duitse bezetter had Zaandam de twijfelachtige eer als eerste gemeente in Nederland 'jodenvrij' te worden gemaakt. Slechts een koffertje met de hoogst noodzakelijke benodigdheden mochten ze meenemen. Bij het inleveren van de huissleutels en het opmaken van de bezittingen werd de waarde van de meubels en het interieur door de Duitsers geschat op 1286 gulden. Wat er met de bezittingen is gebeurd is niet bekend. Zeer waarschijnlijk is de voorraad zilveren voorwerpen door de Duitsers buit gemaakt en omgesmolten. Een klein deel is ontsnapt aan de roofwoede dankzij de grootvader van een winkelbediende van de firma.
De historie van de familie Vet als zilversmeden te Zaandam gaat terug tot 1832 en eindigde in 1943/1944. Alle zeven leden van de Zaandamse familie Vet werden in de Duitse concentratiekampen om het leven gebracht: Arnoldus Vet en zijn vrouw Betty Weinberg in 1943 in

Auschwitz, hun dochter Julie Rika Vet in 1943 in Sobibor. Sara van Thijn-Vet en dochter Gontje van Thijn in 1943 in Sobibor. Engeltje Vet-Weinberg en Susanne Vet in 1944 in Auschwitz.

Gezien het bijzondere verhaal achter het huisje vond de schaakclub ZSC-Saende dat het object een museale status verdient en beter tot zijn recht komt in de collectie van het Zaans Museum of in een vitrine van het Czaar Peterhuisje dan in de met bekers gevulde prijzenkast van de schaakvereniging. Conservator Wandel is ingenomen met de schenking en ook de gulle gever Bert van der Velden vindt het een prima oplossing. „Als ik weer eens in Zaandam kom, ga ik zeker kijken bij het Zaans Museum."

Familie Vet rond 1939. V.l.n.r.: Betty Vet-Weinberg, Nol (Arnoldus) Vet, Julie Rika Vet (geknield), Engeltje Vet-Weinberg, Wolf Vet en Trijntje Uff (verkoopster). (foto: Gemeentearchief Zaanstad)

VRIJWILLIGERS

Na het vertrek van Rob van Haastere hebben we twee nieuwe vrijwilligers mogen begroeten: Rob Kotmans en Bas van den Berg. Rob is verantwoordelijk voor onze computers en wat daarbij komt kijken. Bas is onze nieuwe webmaster.

Rob Kotmans.

WEBSITE VERNIEUWD

Bas van den Berg is sinds januari 2013 onze nieuwe webmaster. Bas heeft inmiddels de website weer helemaal bijgewerkt. We hopen in de toekomst steeds meer leuke en interessante informatie over schaakzaken (Euwe, schaakhistorie, schaakliteratuur, beeldmateriaal, etc.) op onze site te plaatsen. Neem gerust een kijkje!

www.maxeuwe.nl

Bas van den Berg.

KERSTPUZZEL

Reeds 15 jaar maakt manager Eddy Sibbing een kerstpuzzel met allerlei alternatieve opgaven. Sinds enkele jaren stelt het MEC de prijzen beschikbaar. Dit jaar bleek opgave 11 de scherprechter: hoe kan wit zich vanuit de diagramstelling zo snel mogelijk pat zetten?

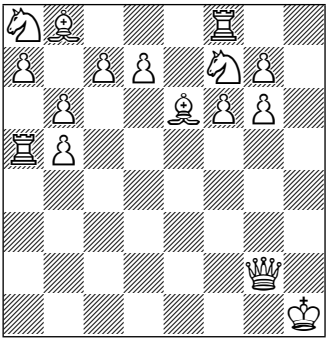

Alleen de winnaars Paul Rump en Nick Maatman wisten het in 25 zetten te klaren!

Na **1.b7 2.Pb6 3.a8T 4.La7 5.Tad8 6.b8T 7.Da8 8.Kg2 9.Kf3 10.Ke4 11.Kd5 12.Kc6 13.Kb7 14.Kc8 15.Tb7 16.Db8 17.Pa8 18.b6 19.Th5 20.Thh8 21.Thg8 22.Ph8 23.Lf7 24.Le8 25.f7** (pat) ontstaat de volgende stelling

Co-winnaar Paul Rump met dochter Fabie.

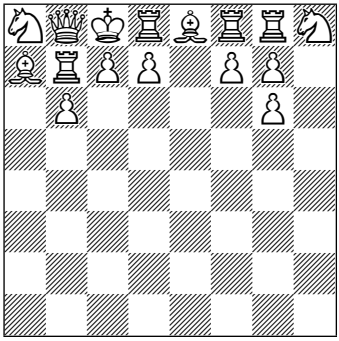

SPEELT U IN DE VRIENDENLOTERIJ?

Talloze Nederlanders spelen mee in de Vriendenloterij, maar weinig deelnemers weten dat ze een goed doel kunnen ondersteunen. Het MEC is één van de goede doelen die u kunt ondersteunen. Dus als u een lot heeft bij de Vriendenloterij, vragen wij u het volgende te doen, het kost slechts een minuut!

1. Bel **0900 300 1400**
2. Geef door dat u voor de stichting **Max Euwe Centrum** wilt spelen
3. U heeft het MEC geholpen!

Een kleine moeite, die het MEC per deelnemer tientallen euro's per jaar op kan leveren. Uiteraard zouden wij het op prijs stellen als u ook familie, vrienden, collega's, clubgenoten of buren weet te enthousiasmeren om te bellen.

Winnen is nóg veel leuker als je het kan delen.

MEC-KALENDER

De komende maanden staan de volgende activiteiten op het programma:

Zaterdag 13 april	Workshop **"Kinderen mentaal begeleiden in de schaaksport"** door Anne-Marie Benschop
Woensdag 24 april	**Training** van grootmeester **Matthew Sadler**
Zaterdag 4 mei	**Eerste zaterdag van de maand:** MEC geopend
Zaterdag 11 mei	**De halfjaarlijkse boekenbeurs** van 11.00-14.00 uur.
Vrijdag 31 mei	**Euweborrel** (alleen voor genodigden)
Zaterdag 1 juni	**Eerste zaterdag van de maand:** MEC geopend
Vrijdag 5 juli	**Start Nederlands Kampioenschap** (tot en met donderdag 11 juli in Amsterdam)
Zaterdag 6 juli	**20e Pleinfestival met:** Simultaans door Van Wely en Stellwagen Snelschaken door Bosboom Klokseances door Van Wely en Stellwagen Jeugdhoek Officieuze NK voor 20-jarigen NK volgen op een groot scherm Probleem oplossen Boekenstand
Zaterdag 3 augustus	**Eerste zaterdag van de maand:** MEC geopend
Zaterdag 7 september	**Eerste zaterdag van de maand:** MEC geopend

Kijk op **www.maxeuwe.nl** voor meer informatie over deze activiteiten.

rekening 5401670 t.n.v. Stichting
Max Euwe Centrum te Amsterdam